

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 95. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359761920/facsimile.pdf> (tilgået 19. september 2021)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Retning er der en uoverstigelig Skranke, og denne Skranke er Eleonore. Han beslutter da at bryde; men selv denne Beslutning vender sig imod ham, thi fra det Øjeblik af, da han har fældet den Dødsdom over hende, hvis Udførelse han er for svag til ikke at opsætte, fra dette Øjeblik af taber al Bitterhed sig i hans Sjæl og han nærer Følelser saa blide overfor hende, at hun misforstaar og tror sig frelst.

I en sidste Kraftanstrengelse søger hun at vinde ham ved at vække hans Skinsyge; men Alt er nu forgæves, fra alle Sider trænger Omgivelserne paa og forestiller Adolphe Bruddet som den naturligste Sag af Verden, som en Pligt mod hans Fader, mod hans Fremtid, ja mod den ulykkelige Skabning, til hvem han er kædet og hvem han opriver. Man spiller Eleonore et Brev i Hænde, gennem hvilket hun erfarer Adolphes Hensigter. Hun faar en dræbende Feber og dør, men bevarer sin Kærlighed til den Elskede lige indtil sit sidste Aandedræt.

Fra det Øjeblik af, da Adolphe har sin Frihed, føler han den som lutter Tomhed; han véd ikke mere, hvad han skal gøre med den, længes tilbage efter sine Baand.

Constant har udtrykt Bogens Moral saaledes: «Den mest lidenskabelige Følelse kan ikke kæmpe mod Tingenes Orden; Samfundet er altfor stærkt. Det gør den Kærlighed, som det ikke har godkendt og stemplet, altfor bitter. Ve derfor den Kvinde, der søger sin Støtte i en Følelse, som Alt forener sig om at forgifte og mod hvilken Samfundet, naar det ikke er nødt til at agte den som retsdydig, væbner sig med Alt, hvad der er slestest i Menneskets Hjerte for at nedslaa alt det, som er godt.»

VIII

Byron siger i et af sine Breve om *Adolphe*: «Bogen indeholder mørke Sandheder, men efter min Mening er den et altfor sørgeligt Værk til at den nogensinde kan blive almenyndet. Jeg læste den første Gang i Schweiz paa Opfordring af Fru de Staël.» Hun selv siger etsteds om denne Bog: «Jeg tror ikke paa, at alle Mænd skulde være Adolphe, men kun de forfængelige Mænd.» Saa simpel denne Udtalelse er, føler man dog en Kvindes Nød-